

Skrivelse ifrån fem kommuner längst Älvsborgsbanan angående Västtrafiks beslut om neddragningar i tågtrafiksträckan Uddevalla-Herrljunga.

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att ställa sig bakom kommunernas skrivelse till Västtrafik

Beskrivning av ärendet

Västtrafiks styrelse tog beslut den 24-25 juni om neddragningar av tågavgångar mellan Herrljunga och Uddevalla i Trafikplan 2021, vilket kommunerna Uddevalla, Vänersborg, Grästorp, Vara och Herrljunga har reagerat på och sammanställt en skrivelse som skall skickas till Västtrafik. Kommunerna ifrågasätter beslutet om neddragningarna samt att det saknats möjlighet till dialog inför beslutet om neddragningarna. Kommunerna vill att Västtrafik river upp beslutet och att trafiken bibehålls.

Beslutet innebär att följande avgångar Uddevalla-Herrljunga dras in:

Från Uddevalla måndag-fredag kl. 19:17 – i Vara kl. 20:15

Från Herrljunga måndag-fredag kl. 18:39 (ej sommar) – i Vara kl.18:57

Från Herrljunga måndag-fredag kl. 8:00 (endast sommar) – i Vara kl.08:21

Från Uddevalla lördag kl. 17:18 – i Vara kl. 18:15

Från Herrljunga lördag kl. 17:30 – i Vara kl. 17:49

Älvsborgsbanan är viktig då den länkar samman tre utpekade pendlingsnav för kollektivtrafiken i Västra Götaland; Uddevalla, Vänersborg och Borås. I knutpunkten Herrljunga kopplas trafiken till Västra stambanan vidare mot Göteborg eller Stockholm. På den utpekade sträckan Uddevalla-Herrljunga, kopplas dessutom trafiken ihop med Bohusbanan, Norge-Vänerbanan samt Kinnekullebanan. Från Herrljunga fortsätter också tågtrafiken vidare emot Borås. Det är alltså fler resenärer än i de berörda kommunerna som påverkas när möjligheterna till resor i reserelationer längst Älvsborgsbanan tas bort.

I den Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för Älvsborgsbanan som Trafikverket genomfört (klar september 2020) pekas på hastighetshöjningar och kapacitetsförstärkningar för att göra resandet på Älvsborgsbanan mer attraktivt och att bättre koppla ihop reserelationer. I Målbild Tåg 2028, som just nu är på remiss, pekas sträckan ut med regelbunden trafik varje timme. I

Målbilden finns också förslag på knutpunktsupplägg som innebär bättre koppling mellan tågtrafiken i knutpunkterna. Även i Trafikförsörjningsprogrammet, också det på remiss just nu, pekas sträckan ut som ett prioriterat stråk. Den hastigt beslutade neddragningen går helt emot förslagen i ÅVS:en, Målbilden och Trafikförsörjningsprogrammet, och den går också helt emot den utveckling av resandet som väntas bli följden när 3-zoner införs 4 november.

Sträckan har idag ett underhållsbehov, med planerade banarbeten under hösten 2020 och kommande år. Tågtrafiken på den aktuella sträckan kommer därför att påverkas de närmaste åren. Berörda kommuner är också medvetna om att det pågår en pandemi, med stora påfrestningar och konsekvenser för kollektivtrafiktrafiken. Berörda kommuner vill därför se en gemensam dialog med Västtrafik och Trafikverket kring hur de kommande årens banarbeten påverkar trafikförsörjningen på den aktuella sträckan, samt hur de övergripande konsekvenserna för resenärerna kan minimeras.

Berörda kommuner kommer att lyfta både beslutet och tillvägagångssättet i sina delregionala kollektivtrafikråd (DKR). DKR i Boråsregionen, Skaraborg och Fyrbodal behöver därför veta: Har Västtrafik för avsikt att lyssna till de fem kommunernas, och ompröva beslutet? Har Västtrafik för avsikt att delta i en gemensam dialog med kommunerna och Trafikverket kring trafikförsörjningen på den aktuella sträckan? Gäller nya spelregler i samverkansformerna kring kollektivtrafiken under pandemin? Är det fler neddragningar i kollektivtrafiken att vänta? Kommer neddragningarna i så fall att beröra kollektivtrafiken i glesare geografier som redan idag har begränsad kollektivtrafik, genom neddragningar i kvälls- och helgtrafiken?

Ansvarig tjänsteperson

Förbundsdirektör Jeanette Lämmel, tel 0705-32 70 30, e-post: jeanette.lammel@fyrbodal.se
Kontaktperson Helen Tisell, tel 0522-44 08 49, e-post: helen.tisell@fyrbodal.se

Martin Carling
Ordförande
Fyrbodals kommunalförbund

Till
DKR/Direktion i Fyrbodals, Skaraborg och Boråsregionen
Västtrafiks styrelse

Skrivelse ifrån fem kommuner längst Älvsborgsbanan angående Västtrafiks beslut om neddragningar i tågtrafik sträckan Uddevalla-Herrljunga.

Berörda kommuner längst Älvsborgsbanan vill genom denna skrivelse ifrågasätta beslutet i Västtrafiks styrelse 24-25 juni om neddragningar av tågavgångar mellan Herrljunga och Uddevalla i Trafikplan 2021.

Beslutet innebär att följande avgångar Uddevalla-Herrljunga dras in:

Från Uddevalla måndag-fredag kl. 19:17 – i Vara kl. 20:15

Från Herrljunga måndag-fredag kl. 18:39 (ej sommar) – i Vara kl.18:57

Från Herrljunga måndag-fredag kl. 8:00 (endast sommar) – i Vara kl.08:21

Från Uddevalla lördag kl. 17:18 – i Vara kl. 18:15

Från Herrljunga lördag kl. 17:30 – i Vara kl. 17:49

Kommunerna ifrågasätter också tillvägagångssättet, genom att det saknas möjlighet till dialog med Västtrafik inför beslutet om neddragningarna. Information via mejl lämnades till kommunerna i början av juni 2020, och redan några veckor senare fattades beslutet om neddragning av fem turer mellan Herrljunga-Uddevalla. Beslutet har inte föregåtts av någon dialog alls med berörda kommuner.

Kommunerna vill att Västtrafik river upp beslutet, och att trafiken bibehålls.

Älvsborgsbanan är viktig då den länkar samman tre utpekade pendlingsnav för kollektivtrafiken i Västra Götaland; Uddevalla, Vänersborg och Borås. I knutpunkten Herrljunga kopplas trafiken till Västra stambanan vidare mot Göteborg eller Stockholm. På den utpekade sträckan Uddevalla-Herrljunga, kopplas dessutom trafiken ihop med Bohusbanan, Norge-Vänerbanan samt Kinnekullebanan. Från Herrljunga fortsätter också tågtrafiken vidare emot Borås. Det är alltså fler resenärer än i de berörda kommunerna som påverkas när möjligheterna till resor i reserelationer längst Älvsborgsbanan tas bort.

I den Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för Älvsborgsbanan som Trafikverket genomfört (klar september 2020) pekas på hastighetshöjningar och kapacitetsförstärkningar för att göra resandet på Älvsborgsbanan mer attraktivt och att bättre koppla ihop reserelationer. I Målbild Tåg 2028, som just nu är på remiss, pekas sträckan ut med regelbunden trafik varje timme. I Målbilden finns också förslag på knutpunktsupplägg som innebär bättre koppling mellan tågtrafiken i knutpunkterna. Även i Trafikförsörjningsprogrammet, också det på remiss just nu, pekas sträckan ut som ett prioriterat stråk. Den hastigt beslutade neddragningen går helt emot förslagen i ÅVS:en, Målbilden och Trafikförsörjningsprogrammet, och den går också helt emot den utveckling av resandet som väntas bli följden när 3-zoner införs 4 november.

Sträckan har idag ett underhållsbehov, med planerade banarbeten under hösten 2020 och kommande år. Tågtrafiken på den aktuella sträckan kommer därför att påverkas de närmaste åren. Berörda kommuner är också medvetna om att det pågår en pandemi, med stora påfrestningar och konsekvenser för kollektivtrafiktrafiken. Berörda kommuner vill därför se en gemensam dialog med Västtrafik och Trafikverket kring hur de kommande årens banarbeten påverkar trafikförsörjningen på den aktuella sträckan, samt hur de övergripande konsekvenserna för resenärerna kan minimeras.

Berörda kommuner kommer att lyfta både beslutet och tillvägagångssättet i sina delregionala kollektivtrafikråd (DKR). DKR i Boråsregionen, Skaraborg och Fyrbodalen behöver därför veta:

Har Västtrafik för avsikt att lyssna till de fem kommunernas, och ompröva beslutet?

Har Västtrafik för avsikt att delta i en gemensam dialog med kommunerna och Trafikverket kring trafikförsörjningen på den aktuella sträckan?

Gäller nya spelregler i samverkansformerna kring kollektivtrafiken under pandemin?

Är det fler neddragningar i kollektivtrafiken att vänta?

Kommer neddragningarna i s f att beröra kollektivtrafiken i glesare geografier som redan idag har begränsad kollektivtrafik, genom neddragningar i kvälls- och helgtrafiken?

Kommunerna Uddevalla, Vänersborg, Grästorp, Vara och Herrljunga genom:

Gabriela Bosnjakovic

Kommunstyrelsens ordförande Vara kommun